

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové, soudce Richarda Galise a soudkyně Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobce: **Ing. P. D.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2023, č. j. 075591/2023/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2023, č. j. 075591/2023/KUSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4 000 Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Městský úřad Rožďalovice (dále jen „stavební úřad“) oznámením ze dne 2. 3. 2022 zahájil v návaznosti na podnět společnosti AZ Elektrostav, a.s., řízení o odstranění stavby „Elektrická přípojka NN pro rodinný dům č.p. XA N. Z.“ (dále jen „stavba“ nebo „elektrická přípojka“). Žalobce následně dne 3. 3. 2022 požádal stavební úřad o dodatečné povolení této

stavby nacházející se na pozemcích p. č. XB, XC, XD a XE v katastrálním území X (všechny dále uváděné pozemky se nacházejí v tomto katastrálním území).

2. Stavební úřad řízení o dodatečném povolení stavby usnesením ze dne 25. 4. 2023, č. j. 537/2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zastavil, protože žalobce ani přes dvojí výzvu nepředložil všechny požadované podklady. Konkrétně žalobci vytknul následující nedostatky. Stavební povolení stavby rodinného domu s žumpou a přípojkami ze dne 28. 4. 2000 není povolením elektrické přípojky. Sdělení STE ze dne 21. 6. 2000 a stanovisko ČEZ ze dne 29. 5. 2006 nebyla vydána k dodatečnému povolení stavby. Vyjádření Českého Telecomu a Ministerstva vnitra již nejsou platná. Revizní zpráva o ověření připojení odběrného zařízení NN ze dne 19. 7. 2000 dle jejího obsahu nenahrazuje řádnou revizní zprávu a výchozí zpráva o revizi ze dne 25. 10. 2005 se netýká povolované stavby. Zpráva elektrického zařízení, protokol o předání DSPS, geodetické zaměření a geoschéma také nepatří ke stavbě. Vyjádření ČEZ Distribuce, a.s., k projektové dokumentaci ze dne 10. 3. 2023 bylo vydáno pro účely společného povolení, a nikoliv dodatečného povolení. Projektová dokumentace pro dodatečné povolení stavby je nedostatečná. V souhrnné technické zprávě není uvedena délka přípojky ani zásah stavby do ochranných pásem vodovodu a rozvodů NN. V situačním výkresu chybí vyznačení vazeb na okolí, čísla dotčených a sousedních pozemků, okótované umístění stavby, vyznačení ochranných pásem existujících zařízení a staveb, zákres povrchových znaků technické infrastruktury, zákres stávající komunikace, zpevněných ploch a vegetace. Součástí dokumentace nebyly ani stavební výkresy vypracované podle skutečného provedení stavby a geodetická část. Konečně žalobce nepředložil souhlasy vlastníků pozemků, na nichž je stavba umístěna. Sdělení Obecního úřadu Křinec ze dne 23. 6. 2000 bylo vydáno i k pozemku p. č. XC, který již městys Křinec nevlastní, jeho součástí není ani žádný výkres s vyznačeným umístěním kabelu a nebylo vydáno k dodatečnému povolení stavby.
3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
4. Žalovaný v odůvodnění konstatoval, že již jeho rozhodnutím ze dne 20. 1. 2021, č. j. 113353/2020/KUSK, byli všichni účastníci řízení seznámeni s tím, že stavba elektrické přípojky v roce 2000 byla jednoduchou stavbou, vyžadovala územní rozhodnutí i stavební povolení a nikdy povolena nebyla. Dále žalovaný uvedl, že žalobce požádal o dodatečné povolení stavby dne 3. 3. 2022, a stavební úřad se tak musel řídit zákony platnými v době podání žádosti. Vyzval žalobce mimo jiné k doložení souhlasu současných vlastníků dotčených pozemků. Žalobce je ale nedoložil a ve stanovené lhůtě tak neodstranil vady bránící projednání žádosti. Podle § 184a odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby uskutečnit požadovaný stavební záměr, je povinen doložit souhlas vlastníka pozemku nebo stavby. Žalobce není vlastníkem pozemků p. č. XB, XC a XE a ani není oprávněn ze služebnosti. Proto byl povinen doložit souhlas vlastníků.

Žaloba

5. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

6. Žalobce předně rekapituluje průběh řízení o dodatečném povolení stavby s tím, že dle jeho názoru byla stavba řádně povolena již v roce 2000 podle § 57 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon z roku 1976“). Zejména líčí, jak v průběhu správního řízení opakovaně namítal podjatost. Dne 4. a 11. 3. 2022 žalobce podal námitku podjatosti vůči všem úředním osobám stavebního úřadu. Žalovaný dne 26. 4. 2022 rozhodl o nevykloučení starosty Rožďalovic. Další námitku podjatosti vznesl dne 29. 8. 2022. Dne 4. 11. 2022 rozhodl stavební úřad o tom, že jeho vedoucí L. N. není vyloučen. Žalobcovu odvolání dne 20. 12. 2022 zamítl.
7. Dále poukazuje na „*borlivé*“ vyhovování různým žádostem AZ Elektrostavu ze strany stavebního úřadu a zamítání žalobcových odvolání žalovaným. Rozhodnutí vydaná v rámci těchto řízení následně soud rušil (celkem třemi rozsudky). Žalobce se domnívá, že stavební úřad i žalovaný jsou pro rozsáhlá pochybení v těchto řízeních podjatí (byť žalobce současně uznává, že podjatost „*dle současné rozhodovací praxe není možné uplatnit*“). AZ Elektrostav je dle žalobce „*proslulý*“ podivnými rozhodnutími, zřejmě z důvodů korupce, kterou není možné postihnout. Žalobcovy vztahy se stavebním úřadem a žalovaným přerostly do „*stádia zuřivosti*“ – žalobce na některé úřední osoby podal trestní oznámení, což podal i žalovaný na něj. Vztahy narušil též žalobcův exekuční návrh, jímž se proti žalovanému domáhal zaplacení náhrady nákladů řízení uložené v jednom z rozsudků soudu. V nynějším případě je pozemek p. č. XC (jeden z pozemků, na nichž se stavba nachází) právě ve vlastnictví AZ Elektrostavu, který rovněž podal podnět k odstranění stavby. K podjatosti ve prospěch této společnosti se dle žalobce připojuje i odplata stavebního úřadu a žalovaného za to, že v minulosti brojil proti jejich rozhodnutím.
8. Žalobce má dále za to, že stavba byla povolena jako drobná stavba podle § 57 stavebního zákona z roku 1976. Stavbu řádně ohlásil již v roce 2000 stavebnímu úřadu i městysu Křinec v souvislosti se stavebním povolením rodinného domu. Ani při kolaudaci v roce 2005 neshledal stavební úřad žádné závady. Elektrická přípojka nebyla jednoduchou stavbou, neboť nebyla připojena na veřejnou síť. Stavební úřad potvrdil oznámení stavby razítkem v ověřené projektové dokumentaci k rodinnému domu. Nevydal žádné sdělení o nutnosti stavebního povolení podle § 57 stavebního zákona z roku 1976, a uplynutím 30 dnů tak byla stavba povolena. Žalobce obeznámil stavební komisi Křince s tím, že se jedná o stavbu uložením kabelu do výkopu. Ani ta ve sdělení č. j. 425/2000 nestanovila, že stavbu lze provést na základě stavebního povolení. Oprávnění Křince k povolování drobných staveb je uloženo v okresním archivu Lysé nad Labem. Dále žalobce popisuje nynější stav elektrické přípojky. Ani dnes není připojena na distribuční soustavu, nepřesahuje 25 m² a má platnou revizi, a proto nevyžaduje stavební povolení.
9. Žalobce dále uvádí, že v roce 2000 (tj. v době tvrzeného povolení stavby) byl Křinec vlastníkem pozemků p. č. XC a p. č. XB a žalobci udělil souhlas se stavbou na těchto pozemcích. Stavební úřad nerespektuje, že žalobce získal právo k pozemku p. č. XC již v roce 2000 a využívá je od počátku bez přerušení. V roce 2010 (konkrétně dne 23. 6. 2010) tak vydržel právo služebnosti vedení inženýrské sítě uložené na pozemcích p. č. XB, p. č. XC, p. č. XD a p. č. XE dle § 134 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, neboť je držel po dobu více než 10 let. Zápis práva odpovídajícího věcnému břemeni do katastru nemovitostí nebyl v době realizace stavby povinný. Všichni další nabyvatelé těchto pozemků jsou povinni žalobcovu věcné právo respektovat. Stavební úřad nesprávně dovodil, že v souhlasu vlastníka musí být uvedeno, že se uděluje pro dodatečné povolení stavby. I dle současných stavebních předpisů postačuje pouhý podpis pod situací stavby. Souhlas Křince

č. j. 425/2000 má přitom dle žalobce „*právní sílu násobně přesahující*“ pouhý podpis pod situací stavby.

10. Dále žalobce tvrdí, že v roce 2008 koupila oddělenou část pozemku p. č. XC L. Ch., avšak v kupní smlouvě nebyla respektována práva třetích osob k pozemku, včetně práv vlastníků uložených sítí. Prodávající (Křinec) se dopustil „*podvodu uvedením v omyl*“, neboť v čl. V kupní smlouvy sjednal, že kupující nepřejímá žádné závazky. L. Ch. si musela být vědoma, že přebírá věc se závadou (uložené sítě a nadzemní rozvaděče). Proto je kupní smlouva neplatná a L. Ch. se nikdy nestala vlastnící pozemku p. č. XC. V roce 2018 byla z pozemku p. č. XC oddělena část p. č. XE. Zbývajících část pozemku p. č. XC koupil AZ Elektrostav. L. Ch. však nerespektovala předkupní právo vlastníků staveb (včetně žalobce) na pozemcích p. č. XC a p. č. XE. Také uvedla kupujícího v omyl lživým prohlášením v čl. III kupní smlouvy, dle něž na pozemku nevážnou žádná práva třetích osob. Z těchto důvodů je i druhá kupní smlouva neplatná a AZ Elektrostav se nestal vlastníkem pozemku p. č. XC. Žádná z těchto osob tak není oprávněna dávat žalobci souhlas se stavbou.
11. Žalobce dále poukazuje i na nesprávný postup stavebního úřadu spočívající v tom, že nevyčkal na vyřešení předběžné otázky dle § 57 zákona správního řádu. Nebyl oprávněn učinit si vlastní úsudek o soukromoprávní otázce a zároveň žalobce nevyzval k tomu, aby zahájil občanskoprávní soudní řízení.
12. Stavební úřad podle žalobce rovněž nezohlednil jím předložená stanoviska dotčených orgánů. Žalobci vytkl předložení starých stanovisek z roku 2000, ačkoliv žalobce předložil stanoviska nová, z let 2022 a 2023. Odmítl platnost žalobcem předložené projektové dokumentace, přestože byla ověřena autorizovanou osobou. Lživě tvrdil, že se na pozemcích nachází stavby a vzrostlá zeleň. Nejbližší rodinný dům s č. p. 29 se ani nepřibližuje k ochrannému pásmu elektrické přípojky. Vodovody ani jiné rozvody se na pozemcích nenacházejí. Stavebnímu úřadu nepřislší zpochybňovat platnost ověřené projektové dokumentace.
13. Výše uvedené námitky žalobce uplatnil i v odvolání, avšak žalovaný se jimi nezabýval. Odvolání zamítl jen z důvodu nepředložení souhlasu současných vlastníků pozemků p. č. XC a p. č. XE. Tyto souhlasy žalobce skutečně nepředložil, neboť má za to, že právo k uložení sítí získal v roce 2000 a následně vydržel, jak i uváděl. Žalovaný nezdůvodnil, proč neuznal žalobcovo právo k pozemku z roku 2000. Odmítl zjistit skutečný stav věci, přestože jej žalobce upozornil na nevyřešenou otázku vlastnictví.

Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby a opakuje obsah napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci

Podmínky řízení a důkazní návrhy

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl bez jednání, neboť podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce navíc pro případ vyhovění žalobě s rozhodnutím bez jednání souhlasil a žalovaný se k výzvě soudu

ve stanovené lhůtě k tomuto postupu nevyjádřil; má se tedy za to, že s ním také souhlasil (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

16. Navržené důkazy soud neprováděl. Důkazy označené jako příloha 1 až 18 žalobce navrhl pouze k popisu předcházejícího řízení, a nikoliv k žádnému z žalobních bodů. Pro posouzení věci jsou tedy nepodstatné. Důkazy označené jako příloha 19 až 22 se týkaly otázky, zda byla stavba v minulosti povolena, která je z hlediska předmětu řízení o dodatečném povolení stavby irelevantní (viz níže bod 34). To platí i pro důkazy dodatečně navržené v žalobcově podání ze dne 17. 7. 2023. Souhlas obce Křinec a žalobcovo odvolání, tj. příloha 25 k žalobě, jsou (tak jako celá řada dalších navržených důkazů) součástí správního spisu, jímž se dokazování neprovádí. Důkazy označené jako příloha 23 a 24 žalobce navrhl k žalobnímu bodu, jímž namítal, že Křinec zůstal vlastníkem pozemků p. č. XC a p. č. XE. Tímto žalobním bodem se však soud nemohl zabývat pro nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

Nepřezkoumatelnost

17. Žalobce mimo jiné namítá, že se žalovaný nevypořádal s jeho odvolacími námitkami. Vzhledem k tomu, že důvodnost této námítky by zakládala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 – 84) a bránila by jeho věcnému přezkumu, soud se jí zabýval v první řadě. Soud přitom dospěl k závěru, že je opodstatněná.
18. Stavební úřad v prvostupňovém rozhodnutí vytkl žalobci řadu nedostatků v předložených dokladech, popř. že některé z nich vůbec nepředložil (konkrétně souhlasy vlastníků pozemků podle § 184a odst. 1 stavebního zákona). Proti jeho závěrům žalobce obsáhle brojil v podaném odvolání. Namítal podobně jako v žalobě, že elektrická přípojka byla již v minulosti řádně povolena; že vydržel právo odpovídající věcnému břemeni; že stavební úřad porušil § 57 správního řádu, nepřísluší mu rozhodovat o vlastnických právech a měl přerušit řízení do doby vyřešení předběžné otázky; že kupní smlouvy k pozemku p. č. XC jsou neplatné a vlastníkem zůstal Křinec; že dodal nový souhlas společnosti ČEZ Distribuce, a.s., ze dne 9. 3. 2023; že zpráva o revizi elektrické přípojky z roku 2000 je dodnes platná a přípojka byla ověřena další revizí z roku 2005; že revize byla nově provedena jako součást stavby „*kNN pro pozemek XF*“ a součástí revize je i geodetické zaměření celé přípojky; a že projektová dokumentace byla ověřena oprávněnou autorizovanou osobou, stavebnímu úřadu nepřísluší ověřovat její správnost, je v ní uvedena i délka vedení a v okolí stavby se nenachází žádná vegetace (nebylo tedy co zakreslovat).
19. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí reagoval jen na dvě z výše uvedených námitek. K první (že stavba byla povolena) odkázal na své rozhodnutí ze dne 20. 1. 2021, č. j. 005334/2020/KUSK, z nějž citoval závěr, že elektrická přípojka jako jednoduchá stavba vyžadovala v roce 2000 územní rozhodnutí i stavební povolení, avšak nikdy povolena nebyla. Ke druhé (nutnost doložení souhlasů vlastníků pozemků) pouze konstatoval, že žalobce není vlastníkem pozemků p. č. XB, XC a XE ani k nim nedrží právo služebnosti, a proto byl povinen doložit souhlasy jejich vlastníků, což neučinil.
20. K ostatním žalobcovým námitkám se žalovaný vůbec nevyjádřil. Toto dílčí pochybení by samo o sobě nebylo vadou s vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí – kdyby se žalovaný řádně věnoval alespoň námitce týkající se nedoložení souhlasu vlastníků pozemků, na nichž se stavba nachází. K zastavení řízení o dodatečném povolení dle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu stavby totiž postačuje, neodstraní-li stavebník i jen jedinou z podstatných

náležitostí žádosti, brání-li to v pokračování v řízení [takovou náležitostí nepochybně jsou i souhlasy ve smyslu § 184a stavebního zákona, pokud jsou skutečně zapotřebí, viz § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona]. Ani to ale žalovaný neučinil, neboť podstatu této námitky zcela pominul.

21. Žalobce stavěl svou argumentaci na dvou bodech: (1) že věcné právo (služebnost) vedení elektrické přípojky vydržel – tedy že vůbec nepotřebuje souhlas nynějších vlastníků pozemku, a (2) že osoby, jejichž souhlas nepředložil (L. Ch. a AZ Elektrostav), se pro neplatnost kupních smluv vůbec nestaly vlastníky příslušných pozemků a zůstal jím Křinec, jehož souhlas žalobce doložil. Ani jednu z těchto argumentačních linií žalovaný nevypořádal. Úvaha o tom, že žalobce není vlastníkem pozemků p. č. XB, XC a XE, je zcela mimoběžná – opak žalobce nikdy netvrdil. Závěr, že žalobce nemá právo služebnosti, pak postrádá jakékoliv odůvodnění. Z napadeného rozhodnutí ani není zřejmé, o jaké podklady se žalovaný opřel (např. zda si alespoň opatřil výpis z katastru nemovitostí), natož aby se jakkoliv zabýval zejména tím, zda žalobce skutečně mohl služebnost vedení inženýrské sítě (elektrické přípojky) vydržet a zda by se tato skutečnost nutně musela promítnout do katastru nemovitostí. Zcela se opomněl vypořádat i se související námitkou, že stavební úřad si nemohl učinit úsudek o otázce vlastnického práva sám a měl řízení přerušit.
22. Soud spíše jen pro úplnost dodává, že správní orgány nemohou zcela rezignovat na vypořádání otázek, které se týkají posouzení věcných práv ani s odkazem na § 114 odst. 3 stavebního zákona (či shodného § 89 odst. 6 stavebního zákona), dle něž platí, že „[n]edošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případech námitky týkající se existence nebo rozsahu vlastnických práv.“ NSS dovodil, že občanskoprávní námitky se dělí do dvou skupin: „První skupinou občanskoprávních námitky, jsou takové, které nepřekračují působnost stavebního úřadu, a ten je proto povinen o nich rozhodnout. Typicky se jedná o námitky, týkající se přepokládané hlučnosti, prašnosti, zastínění, odstupu stavby apod. – tedy o námitky budoucích imisí. Do druhé skupiny náleží námitky, které překračují rozsah působnosti stavebního úřadu. Jedná se typicky o námitky zpochybňující samotnou existenci vlastnického práva či jeho rozsah, námitky vydržení či existence věcného břemene. O těchto námitkách může s konečnou platností rozhodnout pouze soud; stavební úřad zde má toliko povinnost pokusit se o dosažení dohody mezi stranami sporu, která by předešla soudnímu řízení. Jestliže ovšem u námitky z druhé skupiny mezi účastníky řízení nedojde k dohodě, musí správní orgány v první řadě postupovat podle § 57 odst. 1 písm. b) správního řádu tedy „vyzvat účastníka řízení, který námitku uplatnil, aby podal žádost o zahájení řízení před soudem, přičemž mu k tomu současně usnesením určí podle § 39 odst. 1 správního řádu přiměřenou lhůtu. Pokud se účastník řízení na soud obrátí, musí stavební úřad řízení až do pravomocného rozhodnutí soudu přerušit. Jestliže tak neučiní, pravomoc rozhodnout o námitce se vrací stavebnímu úřadu, který musí v řízení pokračovat a učinit si o uplatněné námitce úsudek sám.“ (viz rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2019, č. j. 1 As 172/2019 – 31, zvýraznění přidal soud). Žalobce se tedy mylí v tom, že by stavební úřad vůbec neměl pravomoc učinit si úsudek o existenci věcných práv (včetně služebností). Má ale pravdu, že jej měl stavební úřad vyzvat k podání návrhu soudu a přerušit řízení. Bude na žalovaném, aby k žalobcově námitce, že se tak nestalo, ověřil, zda stavební úřad postupoval v souladu se shora citovanou judikaturou – a popř. aby zjednal nápravu.
23. Soud uzavírá, že žalovaný skutečně řádně nevypořádal žalobcovy námitky týkající se klíčové otázky, zda doložil veškeré podklady potřebné pro dodatečné povolení stavby (včetně nutnosti předložit souhlasy vlastníků pozemků, na nichž se stavba nachází), tedy zda ve

smyslu § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu odstranil veškeré podstatné vady žádosti, které bránily pokračování v řízení. Proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Žalobní bod je důvodný.

24. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí soudu brání ve vypořádání většiny žalobních bodů, neboť se kryjí s žalobcovými odvolacími námitkami. Soud se tedy dále zabýval jen těmi žalobními body, jejichž posouzení je možné.

Podjatost

25. Žalobce namítá, že stavební úřad (vedoucí L. N. a starosta Rožďalovic P. K.) a žalovaný (J. V. a B. V.), resp. některé úřední osoby jsou podjatí.
26. Soud podotýká, že sám žalobce v žalobě konstatuje, že podjatost „*dle současné rozhodovací praxe*“ není možné uplatnit. Především tedy není ani jednoznačně zřejmé, zda vůbec tento žalobní bod vymezuje. V každém případě ale není důvodný.
27. Žalobce námitku podjatosti odůvodňuje tím, že v řízeních vedených stavebním úřadem je opakovaně vyhovováno zájmům AZ Elektrostavu a že tato rozhodnutí jsou z žalobcovy iniciativy posléze soudem rušena. K tomu navíc uvádí, že na vedoucí stavebního úřadu, starostu Rožďalovic a některé úřední osoby žalovaného (J. V. a B. V.) neúspěšně podal trestní oznámení; což podali i oni na žalobce. Z těchto důvodů se žalobce domnívá, že současný postup správních orgánů je mstou.
28. Podle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.
29. Soud zdůrazňuje, že pro vyloučení úřední osoby dle výše citovaného § 14 odst. 1 správního řádu nepostačuje „pouhý“ poměr k věci či účastníkům, ale je vždy v konkrétním případě třeba prokázat ještě zájem úřední osoby na výsledku řízení, pro který lze o její nepodjatosti pochybovat. To plyne z judikatury NSS, která vymezila třífázový algoritmus posuzování podjatosti úředních osob (viz rozsudek ze dne 26. 6. 2013, č. j. 1 Afs 7/2009 – 753, č. 2906/2013 Sb. NSS, bod 35). Nejprve je třeba zjistit, zda existuje relevantní poměr úřední osoby k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. Relevantnost poměru lze přitom odvozovat z řady skutečností, ať už předem daných – např. příbuzenský či profesní vztah k účastníkům (jejich zástupcům), či vzniklých až v průběhu správního řízení – např. přátelský, či nepřátelský poměr úřední osoby vyplývající ze způsobu vedení řízení, z komunikace s účastníky (jejich zástupci), z komunikace úřední osoby s médii nebo zapříčiněný protiprávním jednáním úřední osoby (převzetí úplatku apod.). Následně je třeba zhodnotit, zda z takového poměru vyplývá zájem úřední osoby na výsledku řízení. Konečně je pak nutné posoudit, zda tento zájem má takový charakter, že lze pro něj pochybovat o nepodjatosti příslušné úřední osoby.
30. Nepřátelský poměr tedy nelze primárně vyvozovat z *rozhodovací činnosti* správního orgánu (tj. výsledku řízení a posouzení „v čí prospěch“ správní orgán rozhodl), ale ve smyslu shora citované judikatury NSS je třeba jej zkoumat především v takových okolnostech, jako je *způsob vedení řízení*, komunikace s účastníky apod. Jinak řečeno, je tedy třeba rozlišovat mezi *způsobem vedení řízení*, které může za určitých okolností být důvodem k pochybnostem o nepodjatosti (viz výše) a *výsledkem řízení* souvisejícího s projednávanou

věcí. K nápravě procesních či dokonce věcných pochybení úředních osob pak slouží primárně zákonem předvídané opravné prostředky (či možnost přezkumu ve správním soudnictví) a smyslem institutu vyloučení úřední osoby tak nemůže být opravné prostředky nahrazovat (viz shodně rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2014, č. j. 46 A 47/2012 – 127). Ani případný nesprávný postup v řízení sám o sobě nezakládá důvod pro vyloučení úřední osoby z provádění úkonů v řízení. Aplikace práva ze strany správního orgánu může být sice shledána jako nesprávná, nicméně obranou proti nesprávné aplikaci práva není námitka podjatosti, ale procesním předpisem předvídaný opravný prostředek (viz rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2021, č. j. 6 As 336/2020 – 28).

31. Pokud tedy žalobce spatřuje pochybnosti o nepodjatosti pouze v opakovaném vyhovování žádostem AZ Elektrostavu, „mstě“ ze strany stavebního úřadu za žalobcovo brojení proti jeho rozhodovací činnosti a v údajně rozsáhlém „souboru závad všech řízení“, nelze tomu ve světle shora citované judikatury přisvědčit. Ohledně *způsobu vedení řízení* pak žalobce prakticky nijak neargumentuje (a soudu se ani z obsahu spisu nejeví, že by procesní přístup k žalobci ze strany stavebního úřadu či žalovaného byl zjevně nekorektní). Vágní tvrzení o „šikanózním“ postupu spočívajícím v označení – blíže nekonkretizovaného – „*nezpochybnitelného dokumentu*“ za „*neplatný*“ se netýká samotného vedení řízení, nýbrž (zřejmě) jen hodnocení podkladů ze strany správních orgánů v odůvodnění jejich rozhodnutí. Ani toto hodnocení přitom soud (obecně vzato) neshledává nekorektním či dokonce „šikanózním“ tak, že by svědčilo o jakýchkoliv pochybnostech o nepodjatosti úředních osob (včetně zájmu na výsledku řízení). Lze dodat, že kusou zmínku o podezření z korupce žalobce také nijak blíže nespecifikoval, neoznačil k ní žádné důkazy a sám ji formuluje jen ve spekulativní rovině („*zřejmě z důvodů korupce, kterou rovněž není možné postihnout*“).
32. Důvody k pochybnostem o nepodjatosti konečně nelze spatřovat ani ve vzájemném podávání trestních oznámení. Z judikatury NSS plyne, že „*podjatost úřední osoby nelze dovozovat bez dalšího jen ze skutečnosti, že účastník řízení (příp. jeho zástupce) podá na úřední osobu stížnost, či trestní oznámení, nebo naopak (důvodem pro vyloučení úřední osoby pro podjatost podle § 14 odst. 1 správního řádu není, pokud tato osoba podá na zástupce účastníka řízení trestní oznámení, v němž nepřekročí pracovní a neosobní rámec)*“ (viz bod 47 rozsudku ze dne 10. 8. 2016, č. j. 6 As 190/2015 – 80). Podobně v rozsudku ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 As 252/2014 – 47, NSS dovedl, že „*[n]estrannost, resp. podjatost, je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah úřední osoby k projednávané věci. Zároveň je třeba zkoumat i hledisko objektivní, tj. zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti v konkrétním případě [...]. I případná stížnost v osobní rovině však svědčí zejména o subjektivním vnímání stěžujícího subjektu a nemusí odrážet objektivní důvody podjatosti úřední osoby. V opačném případě by bylo ad absurdum možné vyloučit z projednávání věci všechny úřední osoby, a to pouze na základě opakovaných stížností*“. Žalobcova trestní oznámení (či exekuční návrh) tedy sama o sobě svědčí maximálně o jeho subjektivním vztahu k úředním osobám, ale ještě nezakládají objektivní důvody pochybovat o jejich nepodjatosti. Totéž platí pro trestní oznámení podaná úředními osobami na žalobce – žalobce netvrdí, že by překročila pracovní a neosobní rámec.
33. Žalobní bod je nedůvodný.

Povolení stavby

34. Konečně žalobce obsáhle namítá, že stavba byla v minulosti řádně povolena dle stavebního zákona z roku 1976. K tomu lze konstatovat, že soud nyní přezkoumává rozhodnutí (usnesení) o zastavení řízení o *dodatečném povolení* stavby, a nikoliv rozhodnutí vydané v řízení o *odstranění* stavby. Byť jsou spolu obě řízení těsně provázána, každé z nich je samostatné a v každém z nich proto stavební úřad zkoumá naplnění odlišných zákonných podmínek (viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 11. 2018, č. j. 9 As 368/2017 – 48). Z hlediska předmětu řízení o *dodatečném povolení* stavby není otázka, zda stavba byla v minulosti povolena, v zásadě relevantní [resp. by její kladné zodpovězení mohlo maximálně vést ke stejnému výsledku – zastavení řízení o dodečném povolení, byť z jiného důvodu - dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu]. Ta je především podstatná pro řízení o *odstranění stavby*. Právě v něm je prostor pro žalobcovy námitky, že elektrická přípojka byla povolena již v roce 2000 jako drobná stavba podle § 57 stavebního zákona z roku 1976. Tento žalobní bod se tak míjí s předmětem napadeného rozhodnutí a jako takový je nedůvodný.

Závěr a náklady řízení

35. S ohledem na výše uvedené závěry soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
36. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Především tedy řádně a přezkoumatelným způsobem vypořádá veškeré žalobcovy odvolací námitky. U těch, které se týkají rozsahu a existence věcných práv, bude postupovat, jak bylo naznačeno výše v bodě 22. K žalobcově námitce tedy ověří, zda stavební úřad postupoval v intencích zde citované judikatury a případně vady v jeho postupu napraví.
37. Soud dodává, že žalovaný může postavit své rozhodnutí i na úvaze, že žalobce – kromě souhlasů vlastníků pozemků – nedoložil i další podstatné podklady potřebné pro dodečné povolení stavby, jejichž absence *sama o sobě* (bez ohledu na nedoložení souhlasů vlastníků pozemků) brání v pokračování řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. V takovém případě ale bude povinen řádně a přezkoumatelně zdůvodnit, zda nedostatky, které stavební úřad shledal u ostatních žalobcem předložených podkladů, jsou skutečně takového rázu, že je lze označit za podstatné a že brání v pokračování v řízení o žádosti [§ 66 odst. 1 písm. c) správního řádu], a to ve světle žalobcových odvolacích námitek.
38. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu náleží náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení, které představují zaplacené soudní poplatky za podání žaloby a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši celkem 4 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. května 2024

Lenka Bursíková, v. r.
předsedkyně senátu